

प्रदेशको आम्दानी र खर्चको अवस्था

आर्थिक मामिला मन्त्रालय

आर्थिक परिदृश्य: सुदूरपश्चिम प्रदेश

Indicators	2075/76	2076/77	2077/78
GDP Coverage		7.0	6.9 (2,94,37,60 lakh)
GDP Growth Rate	6.5	0.44	3.6
Agricultural Sector Contribution in GDP		34.2	36.1 (Service:50.1, Industry 13.1)
Poverty Index (50.1 in 2011)		32.9	33.6
Human Development Index		0.547	0.547 (0.587 in Nepal)
Unemployment in Active Population		11.4	11.5 (Male:10.3, Female:13.1)
Electricity Access		63.4	64.69
Industry Registration			32,558 (39,47 Crore investment, 1,87 lakh Employment)
School no.			4,230 (Student: 8,01 Thousand, Male: 51.2, Female 48.8)
Forest		58.7%	58.7%
Budget Size	25.06 Crore	28.16 Core	33.38 Crore (30.33 Crore this year)
Expenditure	63.05%	62.83%	72.49%
Recurrent	53.14%	55.63%	62.38%
Capital	61.76	71.08%	75.22%

चालु आर्थिक वर्षको बजेट विनियोजनको अवस्था

- कुल बजेट: ३० अर्ब ३३ करोड ९४ लाख ५५ हजार
- चालुतर्फ: १० अर्ब ६६ करोड ९ लाख ३ हजार (३५.१०%)
- पूँजीगततर्फ: १७ अर्ब ६५ करोड ४० लाख ५२ हजार (५८.२%)
- अन्तरसरकारी वित्त हस्तान्तरण (स्थानीय तहमा जाने) : १ अर्ब ७२ करोड ४५ लाख (५.७%)
- वित्तीय व्यवस्थातर्फ: ३० करोड (१%)

चालु आर्थिक वर्षको स्रोतगत बजेट विनियोजनको अवस्था

- आन्तरिक राजस्व: १ अर्ब ८ करोड ३ लाख २२ हजार
- नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने राजस्व बाँडफाँड: ७ अर्ब ९२ करोड ९१ लाख
- समानीकरण अनुदान: ८ अर्ब ५४ करोड ४० लाख
- समपुरक अनुदान: १ अर्ब २२ करोड ९४ लाख
- विशेष अनुदान: ६१ करोड ३५ लाख
- सशर्त अनुदान: ४ अर्ब १९ करोड ३३ लाख
- विकास साझेदारबाट प्राप्त हुने: २ करोड ४६ लाख १० हजार
- रोयल्टी: ३ करोड ९४ लाख ६३ हजार
- गत आ.व.को अनुमानित बचत: ६ अर्ब ६८ करोड ३० लाख
(वास्तविक बचत ५ अर्ब ६८ करोड ८५ लाख ९४ हजार)

मन्त्रालय/निकायगत विगत ३ आ.व.को विनियोजनको अवस्था

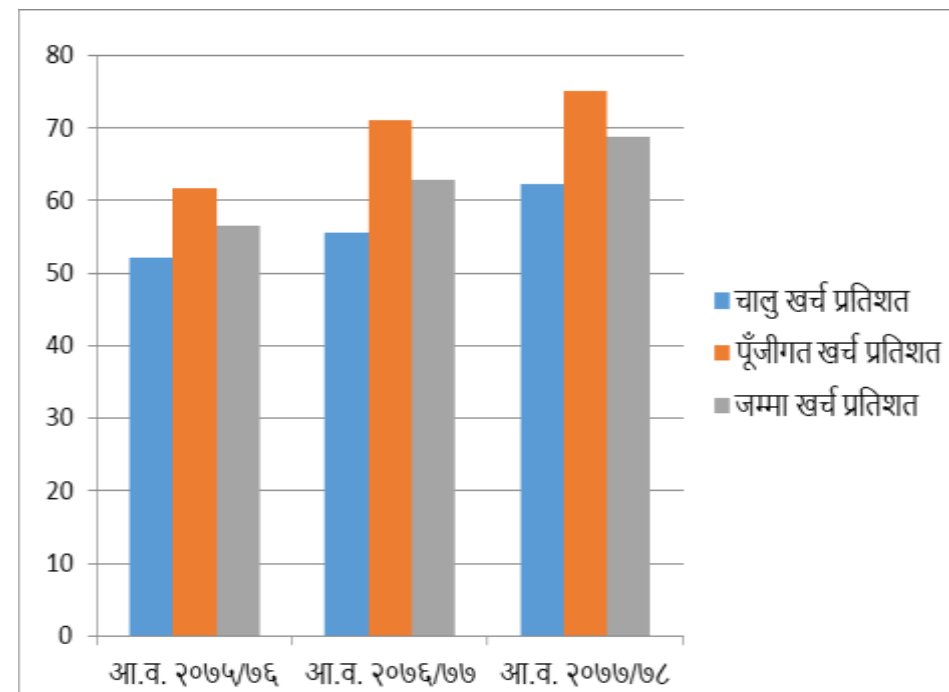
										रु हजारमा
सी.नं	कार्यालय	आ.व. २०७५/७६		आ.व. २०७६/७७		आ.व. २०७७/७८		आ.व. २०७८/७९		
		विनियोजन	हिस्सा प्रतिशत	विनियोजन	हिस्सा प्रतिशत	विनियोजन	हिस्सा प्रतिशत	विनियोजन	हिस्सा प्रतिशत	
१	प्रदेश सभा सचिवालय	234586	0.94	156738	0.56	191064	0.57	187811	0.62	
९	प्रदेश लोक सेवा आयोग	000	0.00	0	0.00	0	0.00	95339	0.31	
२	मुख्यमन्त्रि तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	169920	0.68	1115793	3.96	1789277	5.36	1450224	4.78	
३	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	1249047	4.98	477863	1.70	1642430	4.92	303323	1.00	
४	उद्योग पर्यटन बन तथा वातावरण मन्त्रालय	2113512	8.43	2308603	8.20	2781009	8.33	2113841	6.97	
५	भुमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	1407814	5.62	2805825	9.96	3333132	9.99	2835656	9.35	
६	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	137018	0.55	286222	1.02	468601	1.40	428566	1.41	
७	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	9279408	37.02	9394665	33.36	11105303	33.27	11758381	38.76	
८	सामाजिक विकास मन्त्रालय	3869808	15.44	4703017	16.70	6626663	19.85	5885904	19.40	
१०	प्रदेश नीति तथा योजना आयोग	०	0.00	0	0.00	0	0.00	30866	0.10	
कुल बजेट		25065614		28162035		33381348		30339455		

मन्त्रालय/निकायको विगत ३ आ.व.को विनियोजन र खर्चको तुलना

									रु. हजारमा	
सी.नं	कार्यालय	आ.व. २०७५/ ७६			आ.व. २०७६/ ७७			आ.व. २०७७/ ७८		
		कुल विनियोजन	कुल खर्च	खर्च प्रतिशत	कुल विनियोजन	कुल खर्च	खर्च प्रतिशत	कुल विनियोजन	कुल खर्च	खर्च प्रतिशत
१	प्रदेश सभा सचिवालय	३२२२५१	२०३१४४	63.04	179069	137739	76.92	197908	165241	83.49
२	मुख्यमन्त्रि तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	177956	११६९०३	65.69	167924	91288	54.36	680680	246108	36.16
३	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	1250595	१०८९७२५	87.14	878314	465437	52.99	1596963	59096	3.70
४	उद्योग पर्यटन बन तथा वातावरण मन्त्रालय	2655484	११०८६५८	41.75	2370627	1078847	45.51	2784387	2072641	74.44
५	भुमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	1562321	१००४१२५	64.27	2813620	1929431	68.57	3358235	2636706	78.51
६	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	219210	१४८६२४	67.80	291943	108429	37.14	643265	476178	74.03
७	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	9435138	६२०२३२६	65.74	11915598	8262504	69.34	12483488	9487159	76.00
८	सामाजिक विकास मन्त्रालय	5278787	३३२८०७०	63.05	5174419	3253196	62.87	7312003	5300784	72.49

सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारको विगत ३ आर्थिक वर्षको खर्चको तुलना

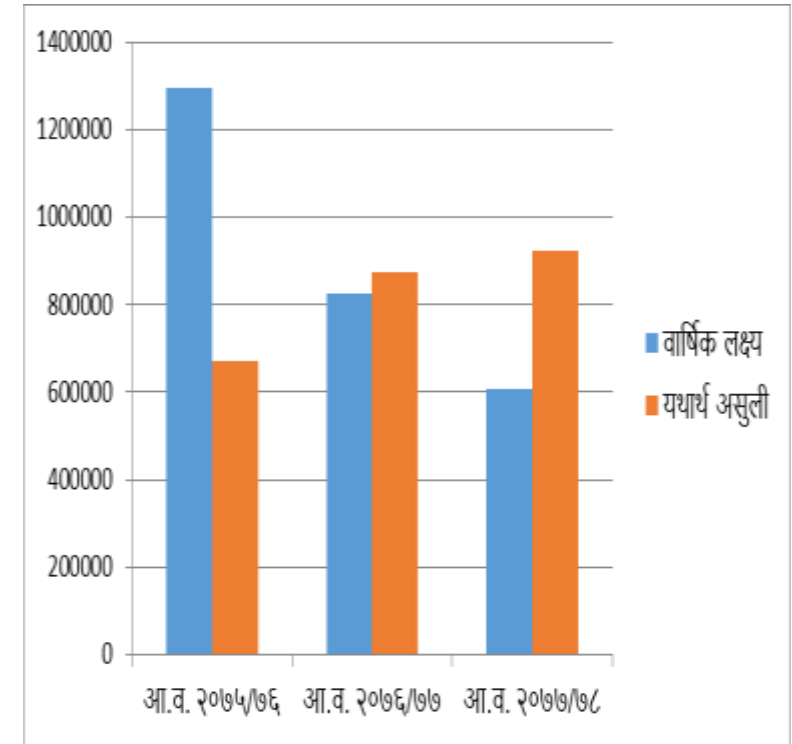
सी.नं	आ.व. २०७५/७६	आ.व. २०७६/७७	आ.व. २०७७/७८	कैफियत
चालु खर्च प्रतिशत	52.14	55.67	62.38	
पूँजीगत खर्च प्रतिशत	61.76	71.08	75.22	
जम्मा खर्च प्रतिशत	56.63	62.82	68.83	

सि.नं.	आ.व. २०७५/७६			आ.व. २०७६/७७			आ.व. २०७७/७८			चालु आ.व. २०७८/७९
	विनियोजन	खर्च	खर्च प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	खर्च प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	खर्च प्रतिशत	विनियोजन
चालु	13350800	6960594	52.14	15094836	8403434	55.67	16622860	10369338	62.38	12379827
पूँजीगत	11714814	7235310	61.76	13067199	9288578	71.08	16758488	12606045	75.22	17654052
कूल	25065614	14195904	56.63	28162035	17692012	62.82	33381348	22975383	68.83	30033879

सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारको विगत ३ आर्थिक वर्षको राजस्व आम्दानीको तुलना

सी.नं	आ.व. २०७५/७६	आ.व. २०७६/७७	आ.व. २०७७/७८	रु. हजारमा कैफियत
वार्षिक लक्ष्य	1296582	826817	607030	
यथार्थ असुली	672092	875494	923064	
असुली प्रतिशत	51.84	105.89	152.06	

राजस्व परिचालनमा देखिएका समस्याहरू

- प्राकृतिक स्रोतसाधन कर प्रभावकारी रूपमा संकलन हुन नसकी रहेको,
- प्रदेश सरकारले लगाएको कर असुलीमा स्थानीय तह निस्कृय रहको,
- कराधार विस्तार गर्ने राजस्व अधिकार कम रहेको,
- घरजग्गाको मुल्यांकन वस्तुपरक नभएको,
- अनुगमन प्रणाली प्रभावकारी नभएको।

प्रदेशको बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धमा देखिएका समस्या र चुनौतीहरू

- बजेट विनियोजन दक्षता कमजोर हुनु
- बजेट कार्यान्वयन मार्गदर्शनको पूर्ण परिपालना नहुनु
- स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम बाहिरका कार्यक्रममा समेत बजेट माग हुनु
- पर्याप्त मनाशिव कारण, औचित्य, कार्यक्रम/आयोजनाको प्रगति, बजेट बिना कार्यक्रम संशोधन तथा रकमान्तरको लागि माग हुनु
- बहुबर्षिय आयोजनाको लागि विद्यमान कानून, निर्देशिका, स्रोत सुनिश्चितता, आयोजनाको प्रगति, आयोजनाको प्रकृति, आवश्यकता र मापदण्डको विचार नगरी स्वीकृतिको लागि आउने गरेको

प्रदेशको बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धमा देखिएका समस्या र चुनौतीहरू

क्रमशः

- संघीय सशर्त अनुदान कार्यान्वयनमा समस्या (कार्यक्रम संशोधनको लागि सम्बन्धित संघीय विषयगत मन्त्रालय मार्फत अर्थ मन्त्रालयमा लेखि पठाउनु पर्ने)
- सम्पूरक र विशेष अनुदानका कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनको प्रभावकारी अनुगमन र प्रतिवेदन कार्य हुन नसकेको
- कार्यक्रम कार्यान्वयन, अनुगमन तथा नियमित सूचना/ प्रतिवेदनका लागि प्राविधिक र अप्राविधिक जनशक्तिको अपर्याप्तता रहनु
- वार्षिक विकास कार्यक्रमको अनुगमन तथा मुल्यांकन, प्रतिवेदन, समिक्षा र सुझावको कार्यान्वयन प्राथमिकतामा नपर्नु
- संघ र स्थानीय तहसंघ प्रभावकारी समन्वय हुन नसक्नु
- कार्यालय प्रमुख तथा प्रदेश सचिवज्यूहरूको सरुवा पूर्वानुमानयोग्य नहुनु

अबको बाटो/सिकाई

१. प्रदेशको संगठन संरचना पुनरावलोकन गरी जनशक्ति आपूर्तिको व्यवस्था सकेसम्म छिटो गर्ने,
२. कर्मचारीहरुको कार्यविवरण वस्तुगत बनाउने,
३. बजेट कार्यान्वयनको स्पष्ट वार्षिक कार्ययोजना निर्माण गर्ने,
४. कार्य सम्पादन परिसूचक निर्माण गरी सोको आधारमा कर्मचारीको मूल्यांकन गर्ने परिपाटीको विकास गर्ने,
५. कार्यसम्पादन समझौता प्रयोगमा ल्याउने,
६. अनुगमन र मूल्यांकनको वार्षिक कार्यतालिका निर्माण गरी प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्ने,
७. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको समन्वयलाई थप प्रभावकारी बनाउने,
८. प्रदेशमा अन्तर निकाय समन्वयलाई सुदृढ र प्रभावकारी बनाउने,
९. जनशक्तिको क्षमता विकासको लागि उपयुक्त कार्यक्रम विकास गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने,
१०. ऐन, नियम, कार्यविधि निर्माणको काम ढिलोमा प्रथम चौमासिकमा सम्पन्न गर्ने,
११. बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि पठाइएको मार्गदर्शन प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्ने,
१२. परियोजना बैंकको अवधरणालाई सवल र सुदृढ गर्ने।

दरबन्दी / पदपूर्तिको अवस्था

सि.नं.	पदको नाम	तह	सेवा	समूह	पदपूर्ति संख्या	रिक्त पद संख्या	जम्मा	कैफियत
१	सचिव	11औं	प्रशासन		1	0	१	
क	11 औं तह जम्मा				१	0	१	
२	उप-सचिव	९/१०औं	प्रशासन	सा.प्र.	1	1	२	
३	उप-सचिव	९/१०औं	प्रशासन	राजश्व	२	0	२	
ख	9/10 औं तह (अ.प्रा.) जम्मा				३	१	४	
४	अधिकृत	७/८औं	प्रशासन	सा.प्र.	२	४	६	अध्ययन विदामा जापान (1 जना)
५	अधिकृत	७/८औं	प्रशासन	राजश्व	२	४	६	
६	अधिकृत	७/८औं	प्रशासन	लेखा	१	0	१	
७	अधिकृत	७/८औं	न्याय	कानून	१	0	१	
ग	7/8औं तह (अ.प्रा.) जम्मा				६	८	१४	
८	तथ्याङ्क अधिकृत	7/8 औ	आ.यो. तथा त.		0	1	१	
९	कम्प्युटर अधिकृत	7/8 औ	विविध		1	0	1	
१०	कम्प्युटर इन्जिनियर	7/8 औ	विविध		0	1	1	
११	अर्थशास्त्री	7/8 औ	विविध		0	1	1	
घ	7/8 औं तह (प्रा.) जम्मा				१	३	४	
१२	सहायक/अधिकृत	5/6 औ	प्रशासन	सा.प्र.	३	२	५	
१३	सहायक/अधिकृत	5/6 औ	प्रशासन	राजश्व	1	५	६	
ङ	ना.सु. (अ.प्रा.) जम्मा				४	७	११	
१४	कम्प्युटर अपरेटर	5 औ	विविध	-	३	1	४	
च	ना.सु. (प्रा.) जम्मा				३	१	४	
१५	सह लेखापाल	चौथो	प्रशासन	लेखा	१	0	१	
छ	खरिदार (अप्रा.) जम्मा				१	०	१	
१६	ह.स.चा.	तहविहीन	प्रशासन	सा. प्रशासन	४	०	४	करार सेवा
१७	का.स./स्वीपर/माली/चौकीदार	तहविहीन	प्रशासन	सा. प्रशासन	५	0	५	करार सेवामा ३ जना
ज	श्रेणी विहिन				९	०	९	
	जम्मा				२८	२०	४८	

Finally

- Project Governance
- Project Bank
- Threshold
- Sustainability
- Non-budgetary Expense
- Prioritization
- Capital Expenditure
- Institutional Capacity
- Absorption Capacity
- Monitoring and Evaluation
- Partnership Build up
- Way to Interdependency
- Allocation Efficiency
- Populism Syndrome
- Program Budgeting
- Periodic Plan
- Master Plan
- Connectivity
- Fiscal Discipline
- Forward/backward linkage
- Targeted Policies